

Forvaltningsrevisjon internkontroll

I kommunestyrets vedtak i sak 148/2026 forvaltningsrevisjon om internkontroll i møte den 19.03.2026 ble det fattet følgende vedtak:

Kommunestyret tar rapporten til orientering, og ber kommunedirektøren sørge for å

- 1. Gjennomføre og følge opp ROS-analyser for å redusere risiko for avvik*
- 2. Rapportere og følge opp avvik i hele organisasjonen*
- 3. Dokumentere evaluering og forbedring av internkontrollen*
- 4. Sikre helhetlig rapportering av internkontroll i hele linjen*

Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 1.oktober 2026.

Tilbakemelding fra kommunedirektøren på hvordan anbefalingen er fulgt opp:

Internkontroll er et kontinuerlig forbedringsarbeid som krever systematisk oppfølging for å sikre en enhetlig praksis i hele organisasjonen. Praksis og etterlevelse varierer fortsatt mellom virksomhetene, men utviklingen går i positiv retning.

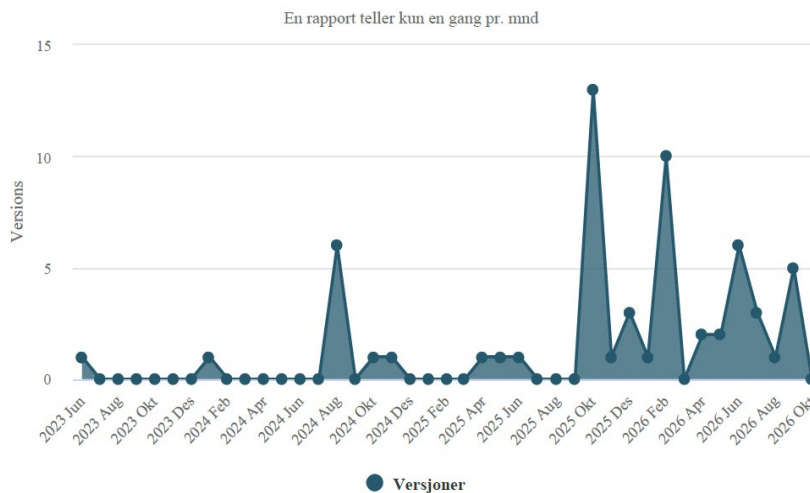
Forvaltningsrevisjonen viser at Frøya kommune har etablert gode rammer og strukturer for internkontroll, men peker samtidig på mangler i systematisk oppfølging, evaluering, lederinvolvering, kjennskap til styrende dokumenter, ansvar og helhetlig rapportering.

Kommunedirektøren legger derfor til grunn at oppfølgingen må omfatte både etablerte tiltak og videre arbeid med å gjøre praksisen mer enhetlig, dokumentert og etterprøvable i hele organisasjonen.

1. Gjennomføre og følge opp ROS-analyser for å redusere risiko for avvik

Frøya kommune har de siste årene arbeidet strukturert med å styrke gjennomføring og oppfølging av ROS-analyser, med mål om å redusere risikoen for avvik. Dette er et kontinuerlig forbedringsarbeid. Per i dag er det 129 ROS-analyser som enten er under utarbeidelse eller aktive i kvalitetssystemet Compilo. Figuren nedenfor viser utviklingen i antall ROS-analyser gjennomført i systemet i perioden 2023–2026.

Nye versjoner av ROS-rapporter



Det vurderes at organisasjonen har fått økt bevissthet om betydningen av å gjennomføre ROS-analyser, og at dette er et viktig virkemiddel for å redusere risikoen for avvik. Arbeidet har særlig hatt oppmerksomhet på arbeidsmiljøfaktorer og forebygging av arbeidsrelatert sykdom. I tillegg omfatter arbeidet blant annet brannvern, sikkerhet for tjenestemottakere og innføring av nye systemer. Det har også skjedd en dreining fra å vurdere tiltak først, til at ROS-analyser i større grad gjennomføres før tiltak besluttet, slik at risikovurderingen får en forebyggende funksjon.

For å sikre at ROS-analyser gjennomføres i hele organisasjonen, er temaet satt på dagsorden både i overordnet internkontrollgruppe, i lederforum og i HMS-grupper ved virksomhetene. Det tilbys også opplæring og bistand i forbindelse med gjennomføring av ROS-analyser ute i virksomhetene både fra HR-avdelingen og utviklingsavdelingen.

Det presiseres at dette er et kontinuerlig arbeid som ikke kan avsluttes, men som må videreføres og utvikles over tid. Det vil fremover være fokus på:

- Kartlegge hvilke områder og arbeidsprosesser som fortsatt mangler ROS-analyser, og prioritere områder med høy risiko for lovbrudd, svikt eller alvorlige konsekvenser.
- Skille tydeligere mellom analyser som er ferdigstilt, aktive, under utarbeidelse og utgått, slik at status kan rapporteres mer presist.
- Legge særskilt vekt på områder der revisjonen fant svakere systematikk og dokumentasjon, herunder eiendom, kommunalteknikk og utvikling.

2. Rapportere og følge opp avvik i hele organisasjonen

Frøya kommune arbeider systematisk med å rapportere, behandle og følge opp avvik i hele organisasjonen. Avviksrapportering er et sentralt virkemiddel i kommunens internkontroll, og skal bidra til læring, forbedring og redusert risiko for gjentakende avvik. Arbeidet skal sikre at avvik meldes, vurderes og følges opp på riktig nivå, og at nødvendige tiltak blir iverksatt og dokumentert.

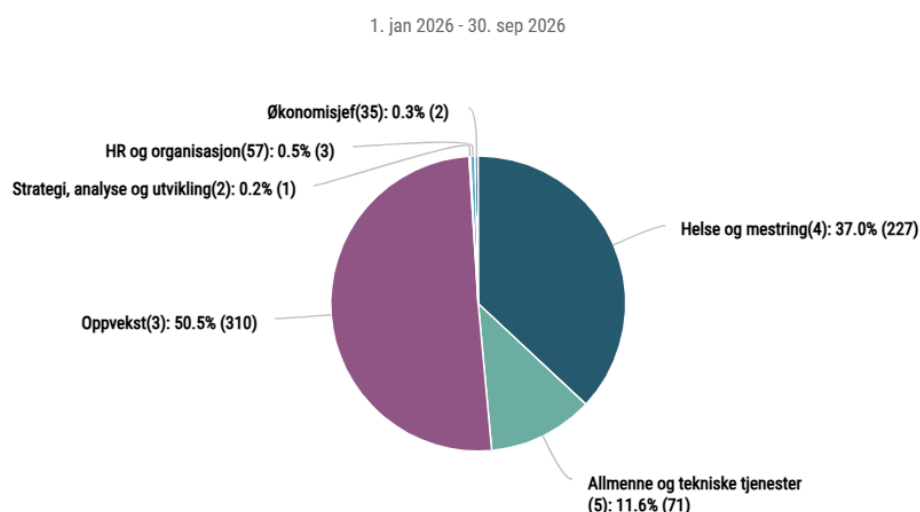
Compilo benyttes som kommunens kvalitetssystem for registrering, behandling og oppfølging av avvik. Systemet skal bidra til en felles og strukturert praksis for avvikshåndtering på tvers av virksomhetene. Avvik registreres i Compilo, vurderes av leder og følges opp med nødvendige tiltak. Dette gir bedre oversikt over avvik, forbedringsområder og status for oppfølging, og danner grunnlag for læring og videreutvikling av internkontrollen.

For å sikre overordnet oversikt over avvik og oppfølging gjennomgår overordnet internkontrollgruppe alle registrerte avvik i faste møter fire ganger per år. Gruppen vurderer utviklingstrekk og trender, iverksetter nødvendige overordnede tiltak og følger opp virksomheter med få registrerte avvik for å sikre at avviksrapportering benyttes aktivt i hele organisasjonen. I tillegg gjennomfører kommuneoverlegen og HR-leder månedlige møter der avvik som gjelder tjenestemottakere gjennomgås. I disse møtene vurderes også behovet for risikobaserte tilsyn innen miljørettet helsevern. Overordnet internkontrollgruppe orienterer i tillegg arbeidsmiljøutvalget fast om HMS-avvik.

Kommunen vil videreutvikle oppfølgingen slik at det ikke bare kontrolleres om avvik er lest og behandlet, men også om besluttede tiltak er gjennomført og har hatt ønsket effekt. Ved gjentakende avvik skal bakenforliggende årsaker vurderes, og det skal dokumenteres om det er behov for endrede rutiner, nye ROS-analyser eller overordnede tiltak.

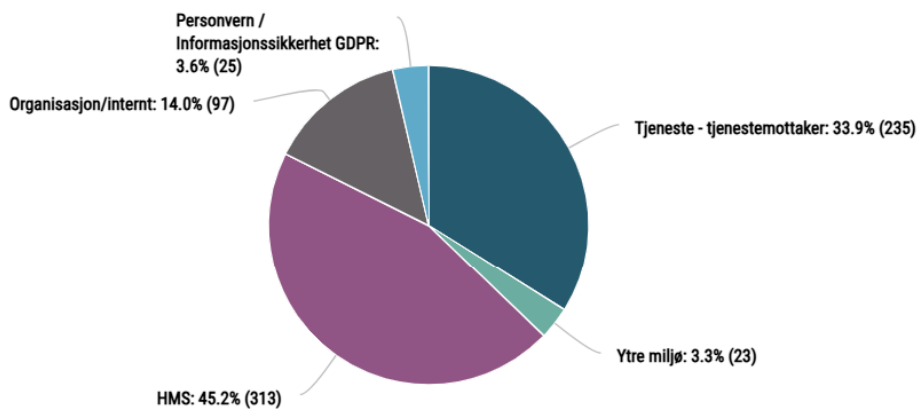
Virksomheter og avdelinger med få registrerte avvik skal følges opp for å avklare om dette skyldes lavt avviksnivå eller manglende rapportering.

Eksempler på avviksstatistikk i Compilo fra 01.01.26-30.09.26



*Figuren viser antall avvik meldt innenfor de ulike rammeområdene fra 01.01.26-30.09.26

1. jan 2026 - 30. sep 2026



*Figuren viser kategori på avvik som er meldt i perioden

Avvikstatistikken i Compilo gir en god mulighet til å følge opp hvem som melder avvik, om avvik følges opp, kategorier for avvikene etc. Om avvik ikke behandles av leder innen 10 dager videresendes avviket automatisk til neste ledernivå for oppfølging.

3. Dokumentere evaluering og forbedring av internkontrollen

Frøya kommune dokumenterer evaluering og forbedring av internkontrollen gjennom kvalitetssystemet Compilo, referater fra overordnet internkontrollgruppe og HMS-gruppene, behandling av avvik og risikoanalyser, samt revisjon av rutiner og prosedyrer. Registrerte avvik og gjennomførte risikoanalyser brukes som grunnlag for å identifisere forbedringsområder og vurdere behov for nye eller reviderte tiltak.

Overordnet internkontrollgruppe gjennomgår status, utviklingstrekk og risikoområder i faste møter fire ganger per år. Vurderinger, beslutninger og behov for oppfølging dokumenteres i møtereferater. HMS-gruppene skal på tilsvarende måte følge opp internkontrollen på virksomhetsnivå og bidra til at rutiner og prosedyrer blir evaluert og forbedret.

Kommunen har utarbeidet felles retningslinjer, maler og skjema for blant annet HMS-grupper, vernerunder, risikoanalyser, avvikshåndtering og årsrapportering. Dokumentene er tilgjengelige i Compilo og skal bidra til en mer enhetlig og dokumentert praksis. Evaluering dokumenteres også gjennom årsrapporter fra HMS-gruppene, rapportering til Arbeidsmiljøutvalget, bruker- og medarbeiderundersøkelser, oppfølging av tilsyn og revisjon av faglige internkontrollsystemer.

Arbeidet er kontinuerlig. Kommunen vil videreutvikle rutinene slik at gjennomførte evalueringer, beslutninger om forbedring, ansvar, frister og status for tiltak dokumenteres mer ensartet i hele organisasjonen.

4. Sikre helhetlig rapportering av internkontroll i hele linjen

Frøya kommune arbeider med å tydeliggjøre rapporteringslinjene for internkontroll fra avdelings- og virksomhetsnivå, via kommunalsjefene, til kommunedirektøren og politisk nivå. Internkontroll skal inngå som en del av den ordinære virksomhetsstyringen og rapporteringen.

På virksomhetsnivå følges internkontrollen opp gjennom HMS-grupper, behandling av avvik, risikoanalyser, vernerunder og årsrapportering. Virksomhetsleder skal sørge for at vesentlige risikoforhold, avvik og behov for tiltak rapporteres videre til kommunalsjef. Kommunalsjefene skal sammenstille og følge opp informasjonen innenfor sine rammeområder og løfte forhold som krever overordnet behandling til kommunedirektøren og strategisk ledergruppe.

Overordnet internkontrollgruppe bidrar til å sammenstille informasjon på tvers av rammeområdene, identifisere felles risikoområder og følge opp saker som krever samordnede tiltak. Gruppen rapporterer til kommunedirektøren/strategisk ledergruppe og orienterer Arbeidsmiljøutvalget om HMS-avvik. Kommunestyret får overordnet rapportering om internkontroll gjennom kommunens årsrapport og ved behov gjennom egne saker og orienteringer.

Rapporteringsløsningen i Framsikt gir ledere tilgang til informasjon på sitt organisasjonsnivå og legger til rette for rapportering fra virksomhetsleder til kommunalsjef og videre til overordnet nivå. Det er besluttet at virksomhetslederne skal omfattes tydeligere av framtidige rapporteringsrunder. Det gis veiledning og opplæring i lederforum for å sikre felles forståelse av rapporteringsansvar og innhold.

Forvaltningsrevisjonen viste at flere ledere hadde manglende kjennskap til sentrale dokumenter og forventinger, og ansvar og oppgaver knyttet til internkontroll.

Forventingene til virksomhetsledere og avdelingsledere skal derfor tydeliggjøres og inngå i lederopplæring, lederavtaler og ordinær lederoppfølging. Lederne skal involveres systematisk i utarbeidelse av risikovurderinger, tilpasning av internkontrollen til egen virksomhet og utarbeidelse og revisjon og rutiner.

Kommunen vil videreutvikle rapporteringen slik at den ikke bare omfatter avvik og sykefravær, men også status for risikoanalyser, tilsyn, etterlevelse av rutiner, gjennomførte kontrolltiltak og dokumenterte forbedringer.